Gemeente Amsterdam

Participatieproces Meervaart en Osdorpplein fase 2

5 november 2020

Notitie tussenstand participatietraject Osdorpplein/Meervaart

Inleiding

Het Osdorpplein vernieuwt en wordt meer verbonden met de zuidwestoever van de Sloterplas. Een nieuw centrum vraagt om meer en betere voorzieningen dan nu het geval is. Eén van de voorzieningen die al lange tijd onderdeel uitmaakt van het Osdorpplein is theater De Meervaart. Dit succesvolle theater is toe een renovatie en wil, in lijn met de groei van Nieuw-West, uitbreiden. Op de huidige locatie uitbreiden bleek lastig en daarom is vanaf 2018 gezocht naar alternatieve locaties.
Op 2 juli is door de gemeenteraad een keuze gemaakt voor een locatie aan de oever in de Sloterplas. Daarbij is participatie over o.a. opwaardering van de openbare ruimte, de afwaardering van de verkeersader Meer en Vaart en het versterken van de verbinding tussen het centrumgebied en het theater van groot belang. De uitkomst van dit participatietraject zal zwaarwegend betrokken worden bij de verdere bestuurlijke besluitvorming over de gebiedsontwikkeling en het theater.

In september jl. is een plan van aanpak voor een uitgebreid participatietraject aan de wethouders gepresenteerd. Doel van de participatie is om alle wensen en belangen in beeld te brengen rondom de vernieuwing van theater de Meervaart en de vernieuwing van het Osdorpplein. Dit om bij de besluitvorming over het investeringsbesluit tot een gedegen belangenafweging te komen. Kern van het plan betreft een zorgvuldige, adaptieve aanpak met zowel professionals als belanghebbenden gedurende de komende 4 à 5 maanden. Het adaptieve karakter komt o.a. naar voren in het feit dat er geëvalueerd wordt gedurende het proces en op basis daarvan bekeken wordt wat de beste vervolgstappen zijn.

Als onderdeel van de adaptieve aanpak is met de wethouders in september besproken dat de uitkomst van de enquête een evaluatiemoment is om na te gaan of aanpassing van de koers nodig is.

Tussenstand participatie

Het participatietraject is vooraf gegaan door een bijeenkomst op 22 september in de Meervaart met commissieleden van het stadsdeel gevolgd door een bijeenkomst op 29 september met 30 gericht genodigden. De laatste als voorbereiding op de hervatting van het participatietraject en beiden in aanwezigheid van de wethouders. Inmiddels is er o.a. een krant en flyer over de ontwikkelingen van het Osdorpplein en de Meervaart uitgebracht en verspreid in heel stadsdeel Nieuw-West, heeft een enquête online gestaan tot en met 9 november jl., is de website aangepast en is via digitale nieuwsbrieven, TV en sociale media een oproep gedaan om mee te doen met de participatie. Inmiddels is de enquête gesloten en zijn de resultaten daarvan bekend.

Vervolg: plenaire bijeenkomst (digitaal) op 12 november

Op 12 november staat een plenaire bijeenkomst gepland die vanwege corona digitaal zal worden gehouden. De digitale bijeenkomst van 12 november is een belangrijk moment en vormt feitelijk een brede herstart van het participatieproces. Doel van de bijeenkomst is enerzijds het geven van toelichting op plannen, processen en producten en anderzijds het ophalen van informatie en het

Overzicht van opmerkingen bij Notitie tussenstand participatietraject OsdorppleinMeervaart met reactie.pdf

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

oproepen van belanghebbenden om mee te doen aan themabijeenkomsten die eind 2020/begin 2021 zullen plaatsvinden. Meer concreet zal aandacht besteed worden aan (zie bijlage x) :

- de stand van zaken omtrent de gebiedsontwikkeling Osdorpplein en omgeving en de resultaten van eerdere participatiemomenten voor fase 2;
- de afweging en totstandkoming van de locatiekeuze voor de nieuwe Meervaart en het belang van deze ontwikkeling voor het gebied;
- het bespreken van de enquêteresultaten;
- ophalen waaraan behoefte is en over welke specifieke thema's men wil praten;
- de Meervaart, die op 12 november de contouren van een bidbook zal presenteren;
- het toelichten hoe het participatieproces de komende periode verloopt en een oproep om mee te doen aan de themabijeenkomsten eind 2020 en begin 2021. Het participatieproces werkt toe naar een ambitiedocument: een document waarin de kenmerken en kwaliteiten van de locatie van de nieuwe Meervaart wordt beschreven en richtlijnen worden benoemd voor het ontwerp van de nieuwbouw en het ontwerp van de herinrichting van de openbare ruimte hieromheen.

Resultaten enquête (PM)

De enquête is ingevuld door xx mensen. De vraag om een cijfer te geven over de locatie van het nieuwe Meervaart theater in de plas is gemiddeld beoordeeld met xx. Xx% van de respondenten geeft de locatie een 1, dit zijn de tegenstanders die niet gaan bewegen en de gemiddelde beoordeling sterk beïnvloeden. Tegelijkertijd beoordeeld xx% van de respondenten de locatie met een voldoende.
Uit de enquête blijkt dat ca. 50% van de respondenten vóór en ca. 50 % tegen de voorkeurslocatie van de gemeente is. Analyse en beschouwing wie er aan de enquête hebben deelgenomen en hoe deze resultaten te wegen, volgt.

<u>Aandacht in de media</u>

Het proces rondom de nieuwe Meervaart blijkt nauwlettend gevolgd te worden door belangenverenigingen en buurtbewoners die het niet eens zijn met het voorkeursbesluit. Toch is het in de reguliere media en op social media rustiger dan verwacht. We hebben zelf proactief berichten gepost en hierop hebben we veel meer likes gekregen dan dislikes. Wel zijn de reacties op de berichten vrijwel allemaal negatief. Algemene teneur in de reacties is ongenoegen over de locatie, de kosten, wantrouwen t.o.v. het participatieproces (er is immers al een keus gemaakt, dus wat valt er nog te participeren?) en dat het proces teveel wordt gestuurd (enquête wordt bv. suggestief benoemd).

Scenario's mogelijk vervolg

Tot op heden wordt in het plan van aanpak uitgegaan van de door de gemeenteraad gekozen voorkeurslocatie: nieuwbouw aan de zuidwestoever in de Sloterplas. Echter, uit de enquête en overige reacties kan opgemaakt worden dat de voorkeurslocatie weerstand oproept in een deel van de samenleving, maar ook dat het keuzeproces dat hieraan vooraf gegaan is (i.c. de afweging tussen locaties) als niet transparant wordt ervaren. Dit roept de vraag op of toch niet alsnog ook ruimte moet worden geboden tijdens het participatieproces om ofwel stil te staan bij de eerdere afweging van de locaties, ofwel ook de andere locaties in bespreking te nemen. Dit past in de

Pagina: 2

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 30-10-2020 13:36:00 +01'00'

Volgende week invullen door [redacted]

adaptieve aanpak zoals die begin september is voorgesteld. Er zijn twee scenario's uitgewerkt van een mogelijk vervolg na de bijeenkomst op 12 november:

Scenario 1 Vasthouden aan de voorkeurslocatie en andere locaties buiten beschouwing laten
Alvorens te beginnen met de themabijeenkomsten over specifieke onderwerpen zou een extra bijeenkomst georganiseerd kunnen worden waarin uitgebreid stil gestaan wordt bij de opgave en de locatieafweging die gemaakt is voor deze opgave. Tijdens de bijeenkomst is er ruimte om de dialoog met alle belanghebbenden te voeren en na te gaan welke onderliggende wensen en belangen er spelen, maar daarna richten we het participatieproces alleen verder op voorkeurslocatie.

Scenario 2 Participatieproces starten met locatie-afweging: informerend en dialoog
Alvorens te beginnen met de themabijeenkomsten over specifieke onderwerpen zou een extra bijeenkomst georganiseerd kunnen worden waarin uitgebreid stil gestaan wordt bij de opgave en de locatieafweging die gemaakt is voor deze opgave. Tijdens de bijeenkomst is er ruimte om de dialoog met alle belanghebbenden te voeren en na te gaan welke onderliggende wensen en belangen er spelen. Na deze bijeenkomst worden alle eerdere locaties in het participatieproces betrokken.

Hieronder vatten wij de voor- en nadelen van beide varianten samen.

Variant 1 ▪ **Bij start participatieproces informatieve bijeenkomst over afweging alle locaties (toelichten)** ▪ **In participatieproces vervolgens alleen verder gaan over voorkeurslocatie**	**Variant 2** ▪ **Bij start participatieproces informatieve bijeenkomst over afweging alle locaties (toelichten)** ▪ **In participatieproces vervolgens alle (ook eerder afgevallen) locaties betrekken**
Voordeel ▪ Iedereen krijgt vooraf dezelfde informatie over het eerdere afwegingsproces ▪ Vasthouden aan besluit gemeenteraad (aan/in zuidwestoever Sloterplas). Dit scenario is in lijn met het meerderheidsbesluit van de gemeenteraad dat op 2 juli is genomen en zou daarmee ook politiek gezien een logische stap zijn. ▪ Duidelijkheid over vervolg: namelijk alleen participeren over voorkeurslocatie	Voordeel ▪ Iedereen krijgt vooraf dezelfde informatie over het eerdere afwegingsproces ▪ Participanten kunnen zelf tot afweging locaties komen, waardoor vervolg zich minder/niet richt op procesgang, maar op inhoudelijk gesprek ▪ Gemeentebestuur stelt koers bij op basis van enquête-uitslagen (adaptieve houding) ▪ Door participatieproces 'opener in te gaan' (naast voorkeurslocatie ook mogelijkheid om andere locaties in overweging te nemen), wordt ruimte geboden aan participanten met verschillende inzichten/belangen. Hiermee verplaatst gesprek zich naar samenleving
	Voor- en nadeel Als de locaties daadwerkelijk onderdeel worden van gesprek dan kan dit politiek enerzijds negatief als inconsequent en als een "draai" uitgelegd worden en anderzijds positief als het alsnog op een juiste manier

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

	rechttrekken van een proces dat eerder met het niet tijdig betrekken van belanghebbenden bij de keuze voor een 3e locatie, niet goed verlopen is.
Nadeel ▪ Het niet betrekken van andere locaties in het participatieproces kan ertoe leiden dat de tegenstanders het gevoel zullen hebben dat de participatie niet serieus plaatsvindt en dit kan de themabijeenkomsten negatief beïnvloeden: ofwel omdat participanten het participatieproces op deze manier niet als open ervaren, ofwel omdat participanten het niet verder bespreekbaar maken van andere locaties zullen aangrijpen om niet mee te doen of tijdens bijeenkomsten alsnog een gesprek hierover proberen af te dwingen. Bij dit laatste is er een aanzienlijke kans dat het verdere participatieproces last zal blijven houden van het sentiment van de belanghebbenden die tegen de voorkeurslocatie zijn ▪ Omdat enquête-uitslagen een verdeeld beeld oproepen, zou doorgaan met alleen voorkeurslocatie geframed kunnen worden als een gemeente die niet luistert naar samenleving	Nadeel ▪ Uit hernieuwde afweging van locaties, aan eind van participatieproces, kan breed maatschappelijk draagvlak naar voren komen voor een andere locatie dan voorkeurslocatie gemeenteraad ▪ Bepaalde locaties zijn niet voor niets afgevallen in voorproces, omdat deze vanuit verschillende overwegingen (hoofdgroenstructuur, te weinig ruimte voor ambities De Meervaart, noodzaak tot tijdelijke locatie bij keuze nieuwbouw op huidige locatie) als onmogelijk of ongewenst werden ervaren. Mocht – na hernieuwde afweging – de voorkeurslocatie alsnog als beste naar voren komen, zou dit geframed kunnen worden als 'schijn-participatie' ▪ De verwachting is dat de bijeenkomst(en) waarin de locatie ter discussie zal worden gesteld, vooral door tegenstanders zal worden bezocht. Vraag is waarom voorstanders nog eens de belangenafweging zouden willen horen. De kans bestaat dat je na deze bijeenkomst terug bent bij af, ofwel bij het begin van de stakeholderbijeenkomst van 29 september jl. Het ter discussie stellen van de locatie zal daarmee vrijwel zeker leiden tot vertraging in het proces.

<u>Overwegingen bij het maken van een keuze</u>

- Gezien de huidige respons op de enquête, is een deel van de respondenten tegen de voorkeurslocatie of zelfs tegen nieuwbouw waar dan ook. Zij zullen niet overtuigd worden, ook al worden er andere locaties betrokken in het participatieproces.
- Uit de huidige respons op de enquête kan opgemaakt worden dat een deel van de respondenten onvoldoende op de hoogte is van wat de voor- en nadelen van andere locaties zijn en hen helpt het om in ieder geval de afwegingen hierbij nog eens goed te delen.
- Een keuze voor scenario 1 of 2 vraagt om de overwegingen die gemeente heeft bij voorkeurslocatie actief te delen in participatieproces (aan/in zuidoever Sloterplas)
- Een keuze voor scenario 2 vraagt om duidelijkheid over afwegingscriteria: waartegen worden de locaties afgewogen/beoordeeld? Daarnaast om een heldere procesgang: bij elke bijeenkomst die georganiseerd wordt: zorgen dat iedereen meegenomen wordt in de voortschrijdende inzichten en het afwegen van locaties

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- Als de gemeente overtuigd is van de voorkeurslocatie, lijkt er weinig in de weg te staan om ook de andere locaties opnieuw in het participatieproces te betrekken. Ofwel het draagvlak hiervoor groeit. Ofwel er komen zulke nieuwe argumenten uit het participatieproces dat er aanleiding is om in ieder geval nog een keer alle locaties tegen elkaar af te wegen, maar dan op basis van eerdere informatie + informatie uit het participatieproces.
- Dit laatste zou ervoor pleiten om optie 2 onder te brengen in het participatieproces: voordat op onderwerpen ingegaan wordt eerst stil staan bij de eerdere afwegingen bij locaties, daarna uitgangspunten benoemen aan de hand van onderwerpen en op basis daarvan (i.c. de kern van het ambitiedocument) nog eenmaal alle mogelijke locaties tegen elkaar afwegen. Gezien de huidige enquêteresultaten voelt dit ook als het meest geschikte antwoord. Daarnaast leeft de behoefte aan een open en democratisch proces ook in de omgeving.

Blik op het totale proces tot het investeringsbesluit fase 2 Vernieuwing Osdorpplein en theater de Meervaart

De planning van het investeringsbesluit is tot nu toe gericht op besluitvorming in de gemeenteraad medio 2021. De planning van de participatie is hier tot op heden op afgestemd. Deze planning was geënt op de ambitie om de nieuwe Meervaart in 2025 te kunnen openen. Nu het participatietraject gestart is, wordt duidelijk dat het wenselijk is om nog meer nadruk te leggen op een zorgvuldig proces. Onafhankelijk van een keuze voor één van de twee scenario's adviseren we daarom om meer tijd te nemen voor tussentijdse evaluatie en reflectie, met als doel om weloverwogen verdere stappen in het proces te zetten die afwegingen kunnen versterken en het draagvlak vergroten zodat latere fasen van het voorbereidingstraject van de Meervaart soepeler zullen verlopen. Temporisatie is bij de volgende stappen aan de orde:

1. <u>Tijd nemen voor evaluatie en reflectie na digitale bijeenkomst 12 november</u>
   Door na de enquête en de grote digitale bijeenkomst van 12 november genoeg tijd te nemen om de stand van zaken met bestuurders te bespreken (16 november) kan in samenspraak met de bestuurders zorgvuldig koers bepaald worden voor het verdere traject.

2. <u>Themabijeenkomsten ambitiedocument Meervaart later starten en langer door laten lopen</u>
   Door de tijd te nemen voor evaluatie en reflectie (zie punt 1) adviseren we om voor de themabijeenkomsten na 12 november meer tijd te nemen. Wanneer we kort na 12 november zouden starten met de themabijeenkomsten zou dat betekenen dat deelnemers voor 12 november uitgenodigd zouden moeten worden, terwijl er na 12 november een moment voor evaluatie en reflectie van belang is. Daarom adviseren we meer tijd te nemen voor de themabijeenkomsten door deze later te laten starten (begin december i.p.v. half november) en langer door te laten lopen (tot eind februari 2021 i.p.v. eind december).

3. <u>Inspraakperiode conform reguliere termijn te laten verlopen</u>
   Oorspronkelijk was gepland om de noodzakelijke inspraakperiode (6 weken) voor het investeringsbesluit in te korten om tijd te winnen in de besluitvorming. De overweging hierbij was dat door het uitgebreid participatietraject genoeg mogelijkheden en kansen voor de omgeving zou bieden om te participeren en dat de inspraakperiode ingekort zou

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

kunnen worden naar 4 weken. Gezien de gevoeligheid van de inpassing van de Meervaart en de ervaring met het proces tot nu toe, adviseren we deze inspraakperiode conform de reguliere termijn van 6 weken te laten verlopen.

Gevolgen voor planning

Deze stappen hebben tot gevolg dat de besluitvorming van het investeringsbesluit voor de 2e fase van de vernieuwing van het Osdorpplein en de inpassing van de nieuwe Meervaart doorschuift naar eind 2021 (zie planning in bijlage). Op deze manier bouwen we meer zorgvuldigheid in het proces wat tot meer rust rond het project kan leiden, in het gesprek met de omgeving, in de belangenafweging en zodoende een comfortabel besluitvormingsproces organiseren voor alle partijen. De oorspronkelijke ambitie om de nieuwe Meervaart in 2025 te openen is hiermee niet realistisch.

Aan de wethouders vragen we:

1. Een keuze te maken uit één van de voorgestelde scenario's
2. Akkoord te gaan met het temporiseren van het participatietraject onafhankelijk van de keuze voor één van bovengenoemde scenario's om zodoende een zorgvuldiger participatietraject te kunnen doorlopen
3. Aan te geven of zij de resultaten van de enquête vóór 12 november willen delen met de leden van de gemeenteraad en de stadsdeelcommissie Nieuw-West, om ze daarmee vroegtijdig kennis te laten nemen van de resultaten.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.